

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ

вул. Келецька, 53, м. Вінниця, 21027, тел. (0432) 46-46-47, 46-46-71, факс (0432) 57-03-01
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

№ _____ від _____ 20__ р. на № _____ від _____ 20__ р.

**Відділ захисту рослин управління фітосанітарної
безпеки Департаменту фітосанітарної безпеки,
контролю в сфері насінництва та розсадництва
Держпродспоживслужби України
Департамент агропромислового розвитку
Вінницької ОДА
Вінницький обласний центр з гідрометеорології**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №10
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 25 серпня 2022 року

Друга декада серпня характеризувалася коливанням температури повітря від помірно теплих до жарких днів. Спостерігалися майже щоденні опади, місцями сильні, шуміли грози. Добовий максимум опадів в окремих районах відповідав двом декадним нормам. Сонячне сяйво до поверхні землі надходило протягом 58 годин, при нормі 95 годин. Протягом декади вітер переважав слабкий та помірний.

Середня декадна температура повітря склала 20,3-22,7°, що на 0,6-1,7° вище від норми. Максимальна температура повітря в денні години підвищувалася до 28-33°. В південних районах області впродовж трьох днів вона перевищувала позначку +30° тепла. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 13-15°. Мінімальна температура на поверхні ґрунту опускалася до 12-15°. Середня температура ґрунту на глибині 10 см за декаду становила 21-24° тепла. Впродовж 2-9 днів хоча би в один із строків спостережень вона підвищувалася до +25°.

Розподіл опадів на території області був вкрай нерівномірний. Кількість опадів в північних, центральних та південно-східних районах області склала 48-119 мм, або 283-556% від норми, в південних районах 8-23 мм, або до 136% від норми. Відносна вологість повітря становила 74-84%, при нормі 67-71%.

Впродовж другої декади серпня на Вінниччині переважала помірно тепла із нерівномірним розподілом опадів погода, від слабких до помірних, місцями значних. Погодні умови не сприяли завершенню збору урожаю ранніх зернових культур та підготовки площ під посів озимини. Похмура, дощова погода не сприяла досягненню томатів та погіршувала якість плодів.

Умови зволоження на полях під сівбу озимих культур відзначаються строкатістю, в залежності від кількості опадів. Станом на 18 серпня зволоження орного шару ґрунту склало 28-50 мм (достатнє та оптимальне), в південних районах області до 13 мм (недостатнє). Запаси продуктивної вологи під цукровим буряком в 0-50 см шарі ґрунту становили до 43 мм, в 0-100 см 173 мм (достатні). Під пізніми теплолюбними культурами (соняшник, кукурудза, гречка, соя) запаси продуктивної вологи в півметровому шарі ґрунту склали 14-52 мм, в метровому 60-103 мм (від недостатніх до хороших).

Станом на 20 серпня сума ефективних температур вище +5° становила 1596-1900°, при нормі 1581-1800°, вище +10° становила 936-1052°, при нормі 912-1103°, вище +15° накопичилася 400-617°, при нормі 355-514°.

У кукурудзи в залежності від строків сівби та скоростиглості гібридів відмічена молочна стиглість зерна. На одній рослині сформувалося 1.0-2.5 качанів. Кількість зерен в одному качані 476-671. Стан посівів переважно добрий.

Гречка в фазі формування зернівки, на окремих площах відмічено досягання. За визначенням агрометеорологів маса 1000 зерен складає до 30 г. Стан посівів переважно добрий.

Цукрові буряки продовжували набирати вагу кореня. За даними метеостанції області, станом на 20 серпня вага кореня становила 444 г, приріст за декаду склав 52 г. Стан посівів переважно добрий.

У со́няшнику відмічено досягання. Діаметр кошика досягнув 20-28 см. Стан посівів переважно добрий.

У со́ї відмічено формування бобів при висоті рослин 81-98 см. Середня кількість бобів на одній рослині склала 23-28. Стан посівів переважно добрий.

У картоплі відмічено в'янення бадилля.

Городні культури. Відмічено дозрівання томатів і їх збирали.

В садах продовжують дозрівати яблука та груші.

Дощова погода не сприяла завершенню збору урожаю ранніх зернових культур та підготовки ґрунту під посів озимих культур.

Фенологія культур

Кукурудза – молочна-воскова стиглість.

Цукрові буряки – ріст коренеплодів.

Картопля – в'янення гудиння–збирання.

Соя – ріст бобів-дозрівання.

Соняшник – досягання.

Сад – ріст-визрівання плодів.

Багатоїдні шкідники

В другій декаді серпня на сільськогосподарських угіддях області продовжувався літ метеликів **підгризаючих** та **листогризучих совок** II покоління. За ніч на феромонну пастку уловлювалося: 1-2 екз. **озимої** та **окличної совок**, 1-3 екз. **капустяної**, 2 екз. **бавовникової совок**. З початку третьої декади місяця, незважаючи на сприятливий температурний режим, спостерігається тенденція до зниження інтенсивності льоту лускокрилих - за ніч на феромонну пастку уловлювалося по 1 екз. **озимої** та **капустяної совок**, 2 екз. **окличної**.

В посівах кукурудзи продовжується шкідливість гусениць **стеблового кукурудзяного метелика** чисельністю 1 екз./рослину при заселенні 1,5-2% рослин. Погодні умови спричинили тривалий період льоту метеликів, відкладання яєць та розвитку личинок фітофага, що обумовило наявність їх різновікового складу - від молодших віків і до гусениць старших віків, які розпочали переміщення в нижню частину стебла для перезимівлі.

На кукурудзі також продовжується живлення личинок **бавовникової совки**, якими пошкоджено 1% рослин (качанів) кукурудзи за чисельності 1 екз./рослину.

Шкідники і хвороби зернових та зернобобових культур

Повсюди в посівах кукурудзи продовжують шкодити **злакові попелиці** – заселено 1-3% рослин за середньої чисельності 14, максимально 36 личинок/рослину.

На третині обстежених площ продовжується розвиток **гельмінтоспоріозу**, яким уражено 2% рослин. **Пухирчаста сажка** охопила 25% площ та 0,5-1% рослин. У вогнищах **летуча сажка** проявилась на 0,5% рослин.

На посівах со́ї переважно в крайових смугах продовжується живлення **попелиць** (заселено 3% рослин, чисельністю 2-3 екз. личинок/рослину). **Тютюновим трипсом** заселено 1% рослин, 2-3% листків чисельністю 1-2 екз./листок. **Павутинним кліщем** заселено 4% рослин, 4-5% листків чисельністю 1-3 екз./листок.

Дощова погода, що спостерігалася на більшій частині території в першій-другій декадах серпня, обумовила наростання розвитку хвороб со́ї. **Аскохітозом** уражено 6-8% рослин за розвитку 0,3%, **альтернаріозом** – 5-6% рослин за розвитку 0,2%; **пероноспорозом** – 3-4% рослин за розвитку 0,2%; **церкоспорозом** - 2% рослин за розвитку 0,2%.

Шкідники та хвороби цукрових буряків

На посівах цукрових буряків шкідлива діяльність **бурякової листкової попелиці** проходить на 1% рослин за середньої чисельності 13, максимально 32 екз./рослину. Подекуди **щитососками** за чисельності 0,2 екз./м² слабо пошкоджено 1% рослин.

Практично скрізь спостерігається шкідливість гусениць **совки–гамми**, яких нараховується 0,2-0,6 екз./м² за пошкодження 1-3% рослин. Осередково виявлено пошкодження 2% рослин личинками **капустяної совки**, яких нараховується 0,5 екз./м².

Після проходження опадів повсюди спостерігається наростання розвитку **церкоспорозу**, який уразив 8-10% рослин за розвитку 0,2%. **Фомоз** охопив 100% обстежених площ, 5% рослин за розвитку 0,3%. **Хвостовою гниллю** осередково уражено 0,5% рослин.

Шкідники та хвороби соняшнику

На соняшнику **геліхризова попелиця** заселила 1-3% рослин, за середньої чисельності 11, максимально-25 екз./рослину. На посівах виявляють імаго **клопів-сліпняків** 0,2 екз./м².

Повсюди інтенсивно розвивається **фомоз**, яким уражено 8-12% рослин за розвитку 0,3%. **Пероноспороз** охопив 41% обстежених площ, де уражено 1-3% рослин. На 12-24% обстежених площ стеблові форми **білої та сірої гнилей** відмічалися на 0,5-1% рослин.

Шкідники і хвороби картоплі та овочів

Посіви **томатів** продовжують заселяти та слабо пошкоджувати імаго **колорадського жука** II покоління. На 1 рослині нараховується 1-3 жуки.

Рослини масово хворіють **фітофторозом** та **альтернаріозом**. Хворобами уражено в південній частині 6-8% рослин за розвитку 0,3-0,4%, на решті території – 15-18% рослин за розвитку 1%, на присадибних ділянках, де не проводиться захист – 60-100% рослин за розвитку 10-50%. **Верхівкова гниль** проявилась на 1-5% плодів.

На **столовому буряку** наростає ураження **церкоспорозу** (15% рослин за розвитку 0,3%); **фомозу** (6% рослин за розвитку 0,2%).

Пізній **капусті** продовжує шкодити комплекс шкідників. **Білокрилкою** заселено та пошкоджено в різних ступенях до 35% рослин за середньої чисельності імаго 12 екз./рослину та до 41 екз./рослину личинок. **Капустяними блішками** пошкоджено 4% рослин, чисельністю 2-4 екз. на рослину. **Капустяною попелицею** заселено в середньому 5, максимально 8% рослин за чисельності 17-24 екз. личинок/рослину. Продовжується літ метеликів **біланів**, відкладання яєць та відродження гусениць. В полі зору за 1 хвилину спостерігається 1-3 екз. метеликів. Чисельність гусениць становить 1-2 екз./рослину при заселенні 1% рослин.

Шкідники та хвороби саду

Погодні умови другої декади серпня не сприяли активності плодожерок в плодкових насадженнях, навіть після припинення опадів та встановлення сприятливого температурного режиму спостерігається тенденція до зниження інтенсивності льоту метеликів. На феромонні пастки за ніч потрапляло **яблуневої плодожерки** 2 екз., **східної** – 8 екз. Яблуневою плодожеркою пошкоджено 4-5% плодів.

Зеленою яблуневою попелицею заселено 10-12% дерев, 2-10% листя, за чисельності 9-24 екз./листок. **Плодові кліщі** заселили 4-15% дерев, 4-10% листків з чисельністю 1-4 екз./листок.

Плодові насадження хворіють на **борошнисту росу** – 5% дерев, 3-6% листків за розвитку 0,2%. **Паршою** уражено 10-16% дерев, 7-8% листків, 2-6% плодів за розвитку 0,2-0,3%.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 25 серпня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз. (сер./макс.)							Пошкоджено, (сисними – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвітть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %				
				площ	рослин, бруньок, суцвітть, плодів	один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слабкий (до 25% рослин)	середній (26-50% рослин)	сильний (51% і більше)
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік						
1	Кукурудза	753	Стебловий метелик	54	1,8	екз./роsl					1	1			1,8	2	100		
			Злакові попелиці	54	2,5	екз./роsl					14	36			2,5	3	100		
			Бавовникова совка	54	1	екз./роsl					1	1			1	1	100		
2	Соя	20	Тютюновий трипс	30	1	екз./листок					1,5	2			2	3	100		
			Павутинний кліщ	30	4	екз./листок					2	3			4	5	100		
			Попелиці	30	3	екз./роsl					2	3			3	3	100		
3	Цукрові буряки	214	Бур. лист. попелиця	48	1	екз./роsl					13	32			1	1	100		
			Щитоноски	22		екз./м2					0,2	0,2			1	1	100		
			Совка-гамма	41		екз./м2					0,3	0,6			1,5	3	100		
			Капустяна совка	23		екз./м2					0,5	0,5			2	2	100		
4	Соняшник	693	Геліхр. попелиця	59	2	екз./роsl	1	2			11	25			2	3	100		
			Сліпняки	8		екз./м2	0,2	0,2							0,5	0,5	100		
5	Капуста	2	Капустяна совка	50	1	екз./роsl					1	1			1	1	100		
			Капустяна попелиця	100	5	екз./роsl					17	24			5	8	100		
			Капустяні блішки	50	4	екз./роsl	2	4							4	4	100		
			Білани	50	1	екз./роsl					1	2			1	1	100		
			Білокрилка	100	23	екз./роsl	12	19			22	41			23	35	58	32	10
6	Томат	2	Колорадський жук	50	4	екз./роsl	1	3						4	4	100			
7	Сад	59	Зел. ябл. попелиця	12	11	екз./листок					9	24			6	10	100		
			Ябл. плодожерка	12		екз./плід					1	1			5	5	100		
			Плодові кліщі	12	9	екз./листок					2	4			7	10	100		

Інформація щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 25 серпня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %					Розвиток хвороби, %	Загинуло рослин, %	
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній			максим.
1	Кукурудза	753	Гельмінтоспоріоз	34	2	2	листя			0,2	
			Летуча сажка	13	0,5	0,5	суцвіття				
			Пухирч. сажка	25	0,7	1	качани	1	1		
2	Соя	20	Альтернаріоз	100	5	6	листя			0,2	

			Аскохітоз	100	6	8	листя			0,3	
			Пероноспороз	100	3	4	листя			0,2	
			Церкоспороз	100	2	2	листя			0,2	
3	Цукрові буряки	214	Хвостова гниль	26	0,5	0,5	коріння				
			Фомоз	100	5	5	листя			0,3	
			Церкоспороз	100	8	10	листя			0,2	
4	Соняшник	693	Біла гниль	24	0,8	1	стебла				
			Сіра гниль	12	0,5	0,5	стебла				
			Пероноспороз	41	2	3	листя			0,3	
			Фомоз	59	9	12	листя			0,3	
5	Столові буряки	0,1	Фомоз	100	6	6	листя			0,2	
			Церкоспороз	100	15	15	листя			0,2	
6	Томат	2	Альтернاریоз	100	11	18	листя			0,5	
			Верхівкова гниль	100			плоди	3	5		
			Фітофтороз	100	12	100	листя			1	
7	Сад	59	Борошниста роса	20	5	5	листя	4	6	0,2	
			Гниль плодова	3			плоди	3	3		
			Парша	20	11	16	листя	7	8	0,25	
							плоди	3	6		

Інформація щодо льоту метеликів лускокрилих комах станом на 25 серпня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Площа, га		Шкідник		Інтенсивність льоту			Співвідношення, %		Середня кількість яєць на самку
		обстежено	заселено	назва	покоління	Одиниця обліку	Чисельність, екз		самиці	самці	
							середня	максимальна			
1	Кукурудза	753	256	Бавовникова совка	II	екз./ніч	2	2		100	
2	Феромон. пастка			Озима совка	II	екз./ніч	1,5	2		100	
				Оклична совка	II	екз./ніч	1,5	2		100	
				Капустяна совка	II	екз./ніч	2	3		100	
3	Ц. буряки	214	87	Совка-гамма	II; III	екз./10 кроків	0,6	1		100	
4	Сад	59	5	Ябл. плодохерка	II	екз./ніч	2	2		100	
			5	Східна плодохерка	II	екз./ніч	8	8		100	
5	Капуста	2	2	Білани	III	в п.з./1 хв.	2	3			

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

Володимир ТЕЛЕФУС (0432)46-46-47

підписано

Наталія САМБОРСЬКА